

GŁOS POLSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI.

Cena numeru pojedynczego m. 25

Redakcja i Administracja: Piotrkowska 106.
Telefon dzienny 199, telefon nocny 799.

Redaktor, lub jego zastępca przyjmują wyłącznie od 5-6 po poł.
Rękopisów nie zamówionych Redakcja nie zwraca.

Głosowanie na Wileńszczyźnie. Ustępstwa dla Niemiec w Cannes.

Losy Wileńszczyzny ważą się.

Przypuszczalny wynik.

OSZMIANA, 8 stycznia (Pat). Popołudniowe wiadomości, otrzymane z okolicznych wsi, są bardzo pomyślne. Spodziewany wynik głosowania da więcej, aniżeli 50 procent na korzyść Polski. Nie zauważono żadnej wrogiej agitacji. Żydzi głosują; w głosowaniu bierze udział stosunkowo dużo kobiet.

WILNO, 8 stycznia (Pat). W lokalach wyborczych zatratwiono dotychczas około 1,000 wyborców w każdym biurze. Biura wyborcze będą pracować bez przerwy do godziny 22-ej. Dotychczas można wnioskować, że przewagę w Wilnie osiągnie lista 3-cia (Polski Centralny Komitet Wyborczy). Dzisiejszej nocy nastąpi obliczenie zawartości urn. Częściowy wynik głosowania będzie wiadomy jutro. Urzędowe sprawozdanie wyników głosowania zostanie ogłoszone dnia 11 b. m.

Przebieg głosowania.

WILNO, 8 stycznia (A.W.). Do godz. 2-ej po południu w Wilnie oddano około 24 tysięcy głosów.

WILNO, 7 stycznia (Pat). Dotychczas przybyło tu przeszło cztery tysiące wyborców. W Wilnie panuje nastrój podniosły oraz niezwykle zainteresowanie wyborami.

EJSZYSZKI (pow. lidzki), 7 stycznia (Pat). Niektóre wsie litewskie pod wpływem agitacji nie wzięły udziału w wyborach.

WILNO, 8 stycznia (Pat). W całym mieście panuje spokój. Straż wyborcza znajduje się na stanowiskach. Lokale wyborcze są przepelnione. Żydzi głosują w odosobnieniu.

WILNO, 8 stycznia (A. W.). Ludność polska w gminie Weronowo, zdezerorientowana przez nieuczciwą agitację, oddaje zamiast numeru kartki z napisem: „Do Polski”.

WASYLISZKI, 8-go stycznia (Pat). Wszystkie wsie stanęły do wyborów.

SZCZUCZYN, (pow. lidzki). Głosowanie odbywa się normalnie. Białorusini i żydzi głosują również.

LIDA, 8 stycznia (Pat). Wszystkie obwody są przepelnione głosującymi. Wśród wyborców panuje nastrój podniosły.

OSZMIANY, 8 stycznia (Pat). Panuje tu nastrój niezwykle podniosły. Daje się zauważyć duży napływ wyborców. Wszyscy żydzi głosują.

WILNO, 8 stycznia (AW). Kolejki wyborcze, stojące przed biurami, zajmują całe ulice, znosząc cierpliwie mróz.

WILNO, 8 stycznia (AW). Wybory odbywają się w zupełnym porządku. Zanotowano zaledwie kilka drobnych zatargów, spowodowanych zapaleniem na ścianach odezów wyborczych przeciwników. We wszystkich tych zatargach skutecznie występowała straż obywatelska, uspakajając zwaśnionych.

Udział ludności w wyborach.

WILNO, 8 stycznia (AW). Mimo braku oficjalnej deklaracji o udziale w głosowaniu, udział żydów w wyborach jest nader liczny.

Z Rygi i Augustynowa przybyło w ostatnim dniu po kilkadziesiąt osób, w tem większość żydów. „Bund” zgodnie ze swą zapowiedzią, przystąpił również do głosowania. Co do udziału w głosowaniu innych grup żydowskich dr. Wygodzki oświadczył, iż będzie głosowała część sjonistów, kupcy i przemysłowcy. Znaczny jest również udział w głosowaniu żydów w powiecie Oszmiańskim.

W Wasyliszkach żydzi rozpoczęli w ostatniej chwili narady co do stanowiska wobec głosowania.

Według nadeszłych pod wieczór wiadomości, żydzi mieli przystąpić do głosowania. W samym Wilnie komisariaty wy-

borcze oblegają tłumy przyjezdnych, których reklamacje z powodu spóźnionego terminu uchylono.

WILNO, 8 stycznia (AW). W okręgach wyborczych w powiatach Lidzkim i Oszmiańskim żydzi tłumnie zgłaszają się do urn wyborczych.

Ludność wiejska białoruska bierze również udział w głosowaniu. Liczba głosujących bardzo znaczna.

WILNO, 8 stycznia (AW). W gminie Daugieliskiej już po terminie, przewidzianym przez ordynację wyborczą, zgłoszono litewską listę lokalną. Litwini biorą udział w głosowaniu. Gmina Zabłociński o ludności przeważnie litewskiej głosuje licząco.

Głosowanie przyjezdnych.

WILNO, 8 stycznia (AW). Niedopuszczeni do głosowania ogólnego skutkiem uchybienia przepisanej terminu, przyjezdni zorganizowali własną urnę w magistracie. Opieczutowano ją pieczętką miasta Wilna. Członkowie magistratu oświadczyli, że magistrat nie bierze udziału w organizowaniu głosowania przyjezdnych. Udzielili jedynie na ich prośbę pieczęci miasta. Komitet zorganizowany przez przyjezdnych zachowuje ścisłe formalności, obowiązujące przy innych wyborach. Prawdopodobną liczbę głosów, które będą złożone przez przybyłych w oddzielnej urnie, obliczają na około 2 tysięcy.

WILNO, 8 stycznia (AW). Komisarz wyborczy p. Zabierzowski odwiedził wybory, zorganizowane w magistracie przez przyjezdnych, nie zamieszczonych ze względów formalnych na listach wyborczych.

Napływ głosujących do magistratu liczny.

Protest pasa neutralnego.

WILNO, 8 stycznia (AW). Do komisarza wyborczego p. Zabierzowskiego zgłosiła się delegacja, złożona z przedstawicieli kilkunastu wsi pasa neutralnego. Delegacja złożyła protest przeciwko nieobjęciu pasa neutralnego przez wybory. Komisarz wyjaśnił, że stało się to zgodnie z ordynacją wyborczą.

Warunki p. Klimasa.

WILNO, 8 stycznia (AW). Według pogłosek z Kijowa kandydat do teki ministra spraw zagranicznych p. Klimasa uzależnił przyjęcie teki od uzgodnienia szeregu warunków postawionych sejmowi. Warunki te mają być następujące: 1) sejm uchwalił w konstytucji stanowisko prezydenta; 2) po uchwaleniu konstytucji sejm rozwiąże się niezwłocznie; 3) przed rozwiązaniem się sejm przeprowadzi jeszcze rewizję reformy rolnej.

Z krainy głodu i śmierci.

Pierwszy sowiecki statek.

W Odesie została ukończona budowa pierwszego statku oceanicznego „Wiecz”.

Rozpaczliwy głód w Carycyńskiej gubernji.

„Izwiestja” donoszą: Sytuacja w Carycyńskiej gubernji pogarsza się z każdym dniem. We wsiach i miastach rozpoczęła się masowa („powalniają”) śmiertelność. Stałe rejestrowane są wypadki mordowania dzieci przez matki.

Głód w Jekaterynosławskiej gubernji.

Według urzędowych danych w Jekaterynosławskiej gubernji zarejestrowano przeszło 141,000 głodujących dzieci, którym grozi śmierć z głodu, o ile nie nadejdzie rychło pomoc.

„Izwiestja” o uznaniu Rosji przez Francję

Naczelny redaktor „Izwiestji”, Słektow w obszernym artykule o

stosunku Francji do sowieckiej Rosji między innymi pisze: W ostatnich czasach ton francuskich kół kierujących i francuskiej prasy w stosunku do sowieckiej Rosji widocznie się zmienia. We Francji uformowała się wpływowa grupa kapitalistów z p. Chevili na czele, która jest bardzo zainteresowana w jaknajszyszym nawiązaniu stosunków z Rosją.

Grupa ta, obawiając się konkurencji angielskiego i niemieckiego kapitału, gotowa pójść na wszystko, ażeby Francja nie dała sobie wyprzedzić. Obecnie kapitaliści francuscy zaczynają liczyć się z tem, że interesy Anglii i Rosji na wschodzie są w wielu wypadkach sprzeczne, gdy tymczasem pomiędzy Rosją a Francją takich sprzeczności niema. Rząd francuski, wbrew żądaniom anglików zawarł ugodę z kemalistami. Obecnie ma on widocznie zamiar powtórzenia tego gestu i w stosunku do władzy sowieckiej.



Dziś - Strzał SE JARIE premjera

„Na bezdrożach życia”

Oddzielna całość.

W rolach głównych: Junosza-Stępowski Węgrzyn, Osterwina, Smosarska. Początek przedstawień o g. 4.15.



Dziś Dziś Najnowsze amerykańskie arcydz. sztuki kinem znak. wytwórni „Universal Film Co” w Nowym-Yorku w 6 seriach p. t.

INDYJSKI SZTYLET

1 seria 1 47-0

Pod wpływem hipnozy

Dramat w 6 aktach.

Początek przedstawień o g. 2-ej. Sala dobrze ogrzana.

Dyplomowany krawiec męski

(z Paryskiej Akademji Mirona)

L. Lenkiński

Benedykta 1

przyjmuje wszelkie zlecenia z własnego oraz powierzzonego materiału o 25 proc. taniej niż wszędzie.

131-1

Korespondent „Tempsa” o wyborach wileńskich.

PARYŻ, 7 stycznia (Pat). Hav. „Temps” otrzymał od specjalnego korespondenta z Wilna następujące dane o plebiscycie: Miasto jest bardzo żywo zainteresowane wyborami. Wszędzie panuje zupełny spokój. Rząd prowizoryczny zapewni zupełną swobodę w głosowaniu. Dziś można już oświadczyć z pewnością, że mieszkańcy miast będą głosować za Polską. Litwini, których liczba jest bardzo niewielka powstrzymają się od głosowania, a to głównie z powodu niewyrobienia politycznego. Białorusini będą w większości głosować za Polską. Żydzi, kończy korespondent „Tempsa”, powstrzymają się od głosowania nie dla przyczyn zasadniczych, lecz taktycznych.

Kolekcjonowanie plakatów.

WILNO, 8 stycznia (AW). W Wilnie bawi przedstawiciel warszawskiej biblioteki publicznej p. Lubicz, który kolekcjonuje plakaty i odezwy wyborcze dla biblioteki.

Zi kwidowanie sądu wojskowego.

WILNO, 8 stycznia (AW). Nadzwyczajny sąd wojskowy został zlikwidowany.

Rada najwyższa decyduje. Ustępstwa dla Niemiec.

CANNES, 8 stycznia. (PAT). Havas. — Obiega tu pogłoska, znajdująca zresztą potwierdzenie w sferach dobrze poinformowanych, że Anglija zamierza zrzec się swych pretensji do przypadających jej w udziale na rachunek odszkodowań niemieckich 450 milionów marek w złocie, nie domagając się zarazem od Francji zrzeczenia się któregośkolwiek z jej praw do odszkodowania.

GDANSK, 8 stycznia (Pat). „Danziger Zeitung“ donosi z Cannes ze źródła angielskiego, że moratorium, uchwalone przez konferencję w Cannes, a którego bliższe szczegóły mają być dopiero ustalone, będzie 10-miesięczne, oraz będzie dotyczyło także rat płatnych 15 stycznia i 15 lutego. Które to raty miały być odroczone do końca kwietnia.

CANNES, 8-go stycznia (Pat). Havas). Wczoraj od samego rana konferencja zajmowała się propozycją angielską, polegającą na przyznaniu Niemcom zwłoki w spłacie rat przypadających na rok 1922 w taki sposób, aby nie naruszono praw Francji,

która otrzyma w naturze całą przypadającą jej w udziale część odszkodowań na mocy układu wiesbadenkiego.

Delegacja angielska motywuje swój projekt tem, że zamiast oczekiwanego zwrotu produkcji wojennej, która zezwoliłaby Niemcom wywiązać się w przepisany terminie z przyjętych zobowiązań, zachodzi się ogólny kryzys ekonomiczny. Skądinąd jednak nie umiały one, czy też nie chciały przedsięwziąć środków, mogących zapobiec niewypłacalności.

Sprzymierzeni są zdecydowani domagać się od rządu Rzeszy, aby zaniechał stosowania dotychczasowych błędów polityki fiskalnej.

Zwłoka przyznana będzie Niemcom jedynie pod warunkiem, że niemiecki system polityki fiskalnej będzie oddany pod kontrolę międzynarodową. Chodzi tu głównie o rozszerzenie kompetencji komitetu gwarancyjnego.

Państwa sprzymierzone kładą nacisk na konieczność ograniczenia inflacji banknotów niemieckich

i od poczynienia innych niezbędnych zarządzeń w celu doprowadzenia budżetu niemieckiego do równowagi. Postanowiono, że

Anglija ograniczy się do otrzymania 60-70 milionów marek w złocie, z ogólnej sumy 500 milionów, przypadających jej w udziale na rachunek podatku od eksportu niemieckiego.

Do tej sumy winno się dołączyć jeszcze 500 milionów marek w złocie, na pokrycie wydatków Anglii, związanych z okupacją.

Zaznaczyć przytem należy, że prawa Francji zostaną całkowicie nienaruszone. Pozostaje do określenia suma wymagalna od Niemiec na rachunek odszkodowań. Anglija, określa tę sumę na 500 milionów marek w złocie, z czego połowa winna przypaść Belgii.

Delegaci belgijscy, wspierani przez delegatów francuskich obstają za tem, że Niemcy są w możności wypłacić gotówką dwa razy większą sumę.

Gdyby opinia ta zyskała przewagę, należałoby wówczas przystąpić do ustalenia, jaka część miljarda marek przypaść ma w udziale poszczególnym narodom oraz wprowadzenia odpowiednich zmian do układu z 13 sierpnia 1921 r.

Rokowania, dotyczące wydatków, związanych z okupacją, wróżą korzystne wyniki.

CANNES, 8 stycznia. (Pat). Havas. — Rada najwyższa odbyła wczoraj posiedzenie. Przedmiotem obrad była kwestja określenia warunków, na jakich Niemcom, stosownie do art. 230 traktatu będzie przysługiwała możność wypowiedzenia się w kwestji gwarancji, których muszą zażądać państwa sojusznicze, mając na względzie sanację gospodarki finansowej. W kołach, zbliżonych do konferencji przypuszczają, że przywilejów tych udzielić ma Niemcom, stosownie do procedury, przewidzianej przez traktat wersalski komisja odszkodowań w Paryżu.

Niemcy pojedają do Cannes.

CANNES, 8 stycznia. (Pat). Havas. — Briand przyjął na siebie obowiązek zwrócenia się do rządu Rzeszy o wysłanie do Cannes pełnomocników, którzyby przedstawili konferencji, stosownie do traktatu wersalskiego, swe uwagi co do zdolności płatniczej Niemiec, a następnie zostaliby powiadomieni o warunkach, stawianych przez państwa sprzymierzone. — Delegaci niemieccy zostali wezwani dopiero po dojsciu do porozumienia rady najwyższej w kwestji odszkodowań, t. j. prawdopodobnie nie wcześniej jak za dwa dni.

CANNES, 8 stycznia (PAT). Havas. Delegaci Niemiec nie będą mogli prawdopodobnie być wysłuchani przed środą, lub czwartkiem. Do tego czasu zostaną ukończone narady rzeczoznawców. Różnica zdań Francji i Anglii co do wysokości sumy odszkodowawczej, mającej być wpłaconą przez Niemcy, wynosi zaledwie 200 milionów marek w złocie.

BERLIN, 8 stycznia (Pat). Dziś przed południem francuska ambasada przesłała kanclerzowi Rzeszy pismo, wystosowane przez prezydium rady najwyższej. Treść tego pisma jest następująca: Rada najwyższa ze zechce bezwzględnie w ciągu przyszłego tygodnia t. j. między 8 a 15 b. m. wysłuchać przedstawiciela Rzeszy. Aby zyskać na czasie, prosimy o wydanie zlecenia, aby przedstawiciel ten udał się do Paryża i tam oczekiwał na wezwanie rady najwyższej.

Przed konferencją ekonomiczną.

PARYŻ, 8 stycznia. (Pat). Havas). Sprawozdawca „Matina“ z Cannes dowiaduje się, że w zaproszeniu, wysłanem do Stanów Zjednoczonych na konferencję ekonomiczno-finansową, wyrażona jest prośba, aby Stany Zjednoczone wzięły w tej konferencji udział nie w roli widza, lecz członka czynnego. Ambasador Harvey zakomunikował o tem dziennikarzom dodając, że Stany Zjednoczone przyjmują te propozycje.

RZYM, 8 stycznia (Pat). Rząd włoski wystosował za pośrednictwem rosyjskiej delegacji ekonomicznej zaproszenie do Lenina do wzięcia udziału w konferencji finansowo-ekonomicznej w Genui.

CANNES, 8 stycznia. (Pat). Havas. — Tekst rezolucji przyjętej przez konferencję jest następujący: Mocarstwa sojusznicze wyrażają jednomyślnie pogląd, że konferencja finansowo-ekonomiczna winna być zwołana w pierwszych dniach marca. Wszystkie mocarstwa europejskie, nie wyłączając Niemiec, Austrii, Bułgarii, Węgier i Rosji, winny otrzymać zaproszenia w celu wysłania swych przedstawicieli na konferencję. Mocarstwa reprezentowane w Cannes wyrażają przekonanie, że konferencja taka stanowiłoby będzie zasadniczy i istotny postęp na drodze ekonomicznej odbudowy Europy środkowej i wschodniej, przy czem kładą nacisk na to, aby, o ile możliwości, na przyszłej konferencji państwa były reprezentowane przez swych premierów, a to mając na względzie, by przyjęte zalecenia zostały wprowadzone w życie w najbliższym czasie. Mocarstwa sojusznicze uważają, że wznowienie handlu międzynarodowego w Europie, oraz powiększenie źródeł dochodów wszystkich krajów jest niezbędne dla zwiększenia ilości rąk do pracy produkcyjnej, oraz złagodzenia gospodarczego kryzysu Europy.

Aby przywrócić stosunkom ekonomicznym Europy ich żywotność niezbędny jest wspólny wysiłek wszystkich mocarstw. Wysiłek ten winien być skierowany ku obaleniu wszelkich przeszkód hamujących handel i udzieleniu poważnych kredytów państwowemu słabszym, oraz ku pozyskaniu współpracy wszystkich w dziele uzdrowienia produkcji.

Zasadnicze i niezbędne warunki wprowadzenia w życie zamierzonych planów mogą być w ogólnych zarysach sformułowane w sposób następujący: Każdy naród winien sam zdecydować o systemie, który uzna za najwłaściwszy. Kapitały zagraniczne mogą być użyte na udzielenie pomocy poszczególnemu krajowi tylko wówczas, gdy cudzoziemcy, dostarczający kapitałów otrzymają zapewnienie, że ich dobra, oraz ich prawa zostaną uszanowane, a to poczucie bezpieczeństwa może powstać tylko wtedy, jeżeli narody lub rządy, pragnące osiągnąć kredyty zagraniczne zobowiążą się dobrowolnie do przyjęcia następujących warunków: 1) uznanie wszystkich długów i zobowiązań, oraz uznanie obowiązków restytucji odbudowy lub odszkodowania interesów zagranicznych za szkody powstałe wskutek konfiskaty lub sekwestru majątków; 2) ustalenie systemu prawnego, zapewniającego bezstronne wykonanie zobowiązań, zarówno handlowych jak i wszelkich innych; 3) narody winny posiadać taki system m. netarny i finansowy, któryby mógł zapewnić handlowi należyte gwarancje; 4) wszystkie narody muszą się zobowiązać do powstrzymania się od wszelkiej propagandy systemu politycznego, stosowanego w ich krajach; 5) wszystkie kraje winny wzajemnie zobowiązać się do powstrzymania się od wszelkich kroków agresywnych względem swych sąsiadów. Państwa sojusznicze zgodziłyby się na uznanie rządu rosyjskiego tylko wtedy, gdyby rząd rosyjski przyjął wszystkie wyżej przytoczone warunki; 6) postanawia się, że konferencja ekonomiczno finansowa zbierze się we Włoszech i że Stany Zjednoczone zostaną zaproszone do wzięcia w niej udziału.

Traktat londyński przyjęty przez Irlandję.

DUBLIN, 8 stycznia. (PAT). Havas. — „Daily Eirean“ przyjął traktat londyński 64-ma głosami przeciw 57.

DUBLIN, 8 stycznia. (PAT). Havas. — W związku z ratyfikacją traktatu londyńskiego De Valera zgłosił definitywnie swą dymisję.

O układ angielsko-francuski.

LONDYN, 8 stycznia (Pat). Havas. Donoszą z Cannes, że Lloyd George i Briand wszczęli rokowania, mające na celu zawarcie układu angielsko-francuskiego, gwarantującego pokój Europy i przewidującego pomóc wojskową Anglii w razie zaatakowania Francji przez Niemcy.

Nie wolno stosować gazów trujących.

WASZYNGTON, 8-go stycznia. (Pat). Havas. — Przedstawiciele Francji, Anglii, Japonii, Włoch i Stanów Zjednocz. przyjęli amerykańską propozycję, zakazującą stosowania w czasie wojny gazów trujących.

Kor spondei zagraniczni.

WILNO, 8-go stycznia. (Pat). Przybyło tu 27 korespondentów pism polskich i zagranicznych. Reprezentowane są następujące pisma: „Excelsior“, „Temps“, nowojorska „Evening Post“, „Chicago Tribune“, „Petit Journal“, „Louvre“, „Petit Parisien“, „Eclair de Montpellier“ i inne.

Echa umowy ukraińsko-włoskiej.

CHARKÓW, 8-go stycznia (AW). Z powodu zawarcia umowy ekonomicznej pomiędzy Włochami a Ukrainą sowiecką piszą „Wisti“, iż wobec roli, jaka przypada Włochom w stosunku do swoich sprzymierzeńców, za hojnia sprawa zgody z sołtami i stosunków ekonomicznych z nimi staje się dla Włoch nader ważną.

Wyjściem zaszczepia, iż zawarcie

umowy jest porażką faszistów, którzy agitowali przeciwko sołtom, wysuwając możliwość rokowań jedynie z rządem narodowym ukraińskim.

Ukraina szuka sojuszników.

CHARKÓW, 8 stycznia (AW). Pomiędzy Ukrainą sowiecką a rządem Angory toczą się rokowania w sprawie zawarcia sojuszu.

Trzecie ziemie na Martynice.

PARYŻ, 7-go stycznia. (Pat). Havas. — Donoszą tu, że w Fort de France na Martynice dają się odczuwać silne trzęsienia seismograficzne. Ofiar w ludziach niema.

Prasa niemiecka zwalcza Rathenaua.

BERLIN, 8 stycznia (AW). Pisząc o powrocie Rathenaua „Kreuzzeitung“ wyraża nadzieję, że Rathenau rozpakuje wreszcie swoje kufry podróżne. że doniesienie o jego powrocie będzie ostatnim z biuletynów, jakie dotąd o nim wydawano. „National Liberal-Korespondenz“ znajduje, że rola, jaką Rathenau rozegrał w ciągu ostatnich tygodni po ustąpieniu swem z gabinetu, jest bardzo znamienita. Dziennik domaga się od rządu Rzeszy wyjaśnienia co do charakteru tej roli, czyniąc jednocześnie uwagę, że działalność Rathenaua nie przyniesie Niemcom żadnych korzyści.

W tym samym mniej więcej duchu wypowiada się cała prasa niemiecka.

Łodzie podwodne a stółki handlowe.

WASZYNGTON, 7-go stycznia (PAT). Konferencja przyjęła dwie rezolucje senatora Rofa.

W związku z rezolucją delegat włoski wysunął dwa punkty: a mianowicie, że łodzie podwodne mają te same obowiązki jak i te same prawa co okręty nadwodne, i następnie jeżeli okręt handlowy nie wypełni wyraźnie rozkazu komendanta łodzi podwodnej, może być wówczas zaatakowany i zatopiony.

Zmiany w min. przemysłu i handlu.

P. Otton Węclawowicz, który dotychczas prowadził referat angielski w departamencie handlu w ministerstwie przemysłu i handlu obejmując w tych dniach wydział handlu zagranicznego w tymże departamencie w charakterze kierownika wydziału.

Dotychczas naczelnikiem tego wydziału był p. Zygmunt Gawroński.

Jednocześnie p. René Sygietyński, naczelnik wydziału statystyki handlu w departamencie handlowym w ministerstwie przemysłu i handlu, obejmując w tych dniach wydział obrotu handlowego w tymże departamencie.

Wydziałem tym kieruje dotychczas p. Wyganowski.

Lotnictwo.

I Lotnictwo na służbie sanitarnej. Lotnictwo wojskowe w Marocco przewiozło w ciągu kilku dni znaczną liczbę rannych. I tak: jednego dnia eskadra z 6 płatowców sanitarnych przewiozła 10 rannych i 2 chorych z Defali do Meknes (80 kilometrów) mimo bardzo nieprzychylnych warunków atmosferycznych.

Umieszczenie rannych na płatowcach trwało 20 minut, przyczem wszyscy dojechali oni w znakomitem samopoczuciu, nie doznawszy żadnych ujemnych skutków na skutek przewozu płatowcem.

Jest to nie pierwszy wypadek sanitarnej służby płatowców i świadczy o bezwzględnej możliwości stosowania ich dla przewozu rannych i chorych w wypadku, gdy czas przewiezienia odgrywa rolę, lub w krajach nie posiadających dogodnych dróg ziemnych, jak naprz. w kolonjach afrykańskich.

Dnia 7-go stycznia r. b., o godz. 1.30 w nocy zmarł po krótkich lecz ciężkich cierpieniach nasz nieodżałowany młodszy szef

B. P. ISAJ JEAN SAMET

W zmarłym tracimy zacnego kierownika o nieskazitelnym charakterze i niezwykłym umyśle.
Cześć Jego pamięci!

Personel firmy „Bracia Samet“.

Dnia 8 stycznia r. b. zmarła po długich i ciężkich cierpieniach

b. p. Rachela Gutstadt

przeżywszy lat 72.

Wyprowadzenie zwłok na omentarz żydowski nastąpi dziś, w poniedziałek, o godz. 11-ej z domu przy ul. Piotrkowskiej 17. O ciężkim tym ciocie zawiadamiają pozostali w nientulonym żalu

Mąż, syn, synowa, córki, zięciowie,
wnuki, wnuczki i prawnuczki.

Wiadomości bieżące

Ochrona lokatorów a lekarzy-dentyści.

W dniu 10 b. m. ma być rozpatrywana w mieszanej komisji sejmowej prawniczo-mieszkaniowej sprawa mieszkaniowa, w której referent poseł Grzędzielski wystąpił z projektem, aby lekarzy-dentyistów w normie płac za lokale zrównać z zakładami przemysłowymi. Delegacji zaś, która zwróciła się do posła dla wyjaśnienia tak niezwykle postawionej sprawy, niczem nieumotywowanej, oświadczył, że rozumie, iż można leczyć zoiadek, wątrobę, ale nie rozumie jak leczyć można zęby.

W sprawie tej otrzymujemy następujące uwagi:

Takie ujęcie rzeczy, o ile znajdzie posłuch u większości członków komisji sejmowej i wreszcie stanie się prawem, zniweczy zupełnie zębolecznictwo, rozwijające się coraz bardziej na Zachodzie i u nas w ostatnich dziesiątkach lat, gdyż na rozkaz sejmu suwerennego, każdy z lekarzy-dentyistów będzie musiał traktować swój zawód, jako interes handlowo-przemysłowy. Leczenie zębów, którego poseł Grzędzielski nie uznaje, a które wykonywane sumiennie i według ostatnich wymagań nauki, jest pracą mozolną a niedostatecznie opłacaną, stanie się wówczas możliwym tylko dla bardzo zasobnych wybrańców losu, a zupełnie niedostępnym dla szerszych mas ludności cierpiącej na zęby, trzeba będzie im bowiem tak jak przed 40-tu laty, tylko usuwać lub też pozostawiać zepsute, aby zakażały cały organizm. Ale w takim razie wypadnie zamknąć wyższy instytut dentystryczny z takim trudem niedawno założony.

Ladunki do Rosji.

Poselstwo Rosyjskie w Warszawie zawiadomiło, że wszelkiego rodzaju ładunki, nie wyłączając przeznaczonych dla świadczenia pomocy głodnym i dla celów dobroczynnych, zarówno jak i bagaż pasażerów o ile przewyższe potrzeby osobiste podróżującego/włny uzyskiwać przy wwozie na terytorjum RSFSR zezwolenie handlowej Delegacji Rosyjskiej mieszkającej się w hotelu „Rzymskim“, pokój 48.

Nowe urzędy telegraficzne.

W urzędach pocztowych Pacanów powiatu Stopnica, Skrwilno powiatu Rypin i Supraśl powiatu Białystok za-

prowadzone służbę telegraficzną i telefoniczną przy połączeniu pierwszego ze Stopnicą, drugiego z Rypinem i ostatniego z Białymstokiem.

Pieniądże z Ameryki.

W Nowym Jorku utworzył się specjalny komitet, złożony z przybyłych z Warszawy robotników żydowskich, który będzie zbierał pieniądze i przysyłał je do Warszawy na potrzeby oświatowe i agitacyjne takż robotników u nas. Do Siedlec przyjechał z Nowego Jorku Dawid Silberstein, który wyemigrował z Siedlec przed kilkadziesiąt laty. Obecnie jest on tak bogaty, że ofiarował 13,000,000 mk. na cele żydowskie w Siedlcach.

Statystyka kryzysu przemysłowego.

Celem zestawienia faktycznych danych o kryzysie przemysłowym w państwie i jego skutkach, inspekcja pracy poleciła wszystkim inspektorom rejonowym przedstawienia sobie szczegółowych danych o zamkniętych fabrykach i o ograniczeniu w nich produkcji do dn. 1-go stycznia w celu opracowania zebranego materiału i przedstawienia go odnośnym czynnikom.

Projekt antyimigracyjny.

Komisja imigracyjna kongresu amerykańskiego zajęła się rozpatrzeniem świeżo przedłożonych projektów w sprawie ograniczenia imigracji do Ameryki. Według projektu przewodniczącego komitetu Mr. Johnsona, Ameryka zabroni wszelkiej imigracji na okres 3-ich lat, czyniąc jedynie wyjątki dla blizkich krewnych obywateli amerykańskich. Istnieją dane, że większość komitetu skłonna jest do przyjęcia projektu Johnsona.

Prolongowanie paszportów.

Min. spraw wewnętrznych rozstało okólnik do wszystkich starostów, ażeby prolongowano na 8 tygodni paszporty z amerykańskimi wizami bez żadnego wyjątku. Okólnik pozostaje w związku z żądaniem Ameryki, ażeby emigranci przybywali do portu przed upływem terminu prekluzyjnego ich paszportów.

Ukraińcy.

Zamieszkujący w Polsce na prawach azylu ukraińcy, utworzyli centralny komitet ukraińskiej emigracji w Polsce, który w imieniu tej organizacji występuje urzędownie w sprawach dotyczących Ukrainy.

Opalanie pociągów.

Dla opalania pociągów osobowych, kursujących na liniach wschodnich, ministerjum komunikacji obstałowało w fabrykach krajowych kilka tysięcy piecyków żelaznych, z warunkiem dostarczenia połowy obstałunku do 15 stycznia, pozostałej połowy do 1 lutego.

Do głębi wzruszeni nagłą śmiercią nieodżałowanego młodszego szefa naszego

b. p. Isaja Jeana Sameta

składają pozostałej rodzinie, a w szczególności Sz. matce Jego wyrazy głębokiego współczucia

Personel firmy „Bracia Samet“.

Ze stowarzyszenia kupców.

Wczoraj o godz. 6 wiecz. odbyło się roczne zebranie członków centralnego stowarzyszenia kupców m. Łodzi. Posiedzenie zajął przez stowarzyszenia i powołał na przewodniczącego p. T. rończyka, zaś na sekretarza p. F. Kohna.

P. Fuła odczytał sprawozdanie z r. 1921, następnie p. Rorasztajn referował sprawę daniny. W myśl art. 55. ustawa o daninie przewidywała możliwość ukłonu z miastrem s. arbu, dzięki czemu zrzeszenie się płatników może korzystać z 15 proc. ulgi. — Zadaniem przyszłego zarządu ma być powołanie do życia specjalnej komisji, któraby się zajęła powyższą sprawą. Prócz tego przewidywane jest utworzenie w r. b.: 1) biura handlowo-informacyjnego, które za minimalną opłatą udzielać będzie członkom wszelkich informacji. 2) Współdzielni kredytowej, któraby udzielała swym członkom, w ograniczonych ramach, krótkoterminowego kredytu. 3) Czytelnicę pism z dziedziny handlowej i przemysłowej. 4) Bufetu w lokalu stowarzyszenia.

Następnie odbyły się wybory. (bip)

Kryminalistyka.

Echa obławy pod Poddębicami. Jak już donosiliśmy w zeszłym tygodniu, policja urządziła obławę na bandytów, skutkiem której było schwywanie herszta szajki bandyckiej, zaś drugi z otoczonych opryszków zbiegł. Tymczasem funkcjonariusze policji zauważyli na ul. Aleksandrowskiej jakiegoś podejrzanego osobnika, którego też aresztowano. W drodze do komisariatu aresztowany zaczął uciekać wobec czego dano do niego strzał, który zranił go w rękę. W ciągu dalszej drogi zatrzymany znów usiłował zbiec, lecz strzelono za nim z karabinu, zbieg został ciężko ranny w prawe udo.

Jak się okazało, ranny osobnik jest to dawno poszukiwany bandyta Stanisław Michalak, towarzysz aresztowanego herszta szajki bandyckiej.

Michalaka odwiedziło karetką pogotowia do szpitala św. Aleksandra, a stamtąd na DREWNOWSKĄ, gdzie dokonana zostanie operacja wyjęcia kuli.

Z sądów.

Sprawa przeciwko komunistom.

W pierwszych dniach lutego sąd okręgowy rozpatrywać będzie sprawę przeciwko Janowi Taszkiewiczowi, właścicielowi piwiarni w Ozorkowie, Wacławowi Muszyńskiemu, Adolfowi Abramowi, Bronisławowi Wojtasikowi, Janowi Cyrusowi, Janowi Michałowskiemu, Leonowi Rogalskiemu, Janowi Ballejce i Janowi Hofmannowi. Wyżej wymienionym art. oskarżenia zarzuca należenie do partii komunistycznej robotniczej Polski, która ma na celu obalenie obecnego ustroju społecznego w Polsce.

Za uchylanie się od wojska.

W dniu wczorajszym w sądzie okręgowym rozpoznawana była sprawa przeciwko Aleksandrowi Szkałejowi, oskarżonemu o to, że jako urodzony w dniu 2 lutego 1902 r. nie stawiał się do komisji przeglądowej i schwytyany został przez policję w Łasku w dniu 30 kwietnia 1921 r.

Oskarżony do winy winy nie przyznał się i tłumaczył, że w terminie obowiązującym stawiał się do przeglądu nie mógł, ponieważ w tym czasie odsadywał karę w więzieniu, zaś po odbyciu kary do komisji nie stanął, ponieważ przebywał na wsi.

Jednakże wina jego została całkiem udowodnioną i sął skazał go na zamknięcie w więzieniu na przecią dziewięciu miesięcy; na poczt kary zaliczono mu 7 miesięcy i 24 dni aresztu przewidywanego.

Z muzyki.

Beotial d'Alberta zgromadził w piątek po południu tę publiczność która siłą tradycji nie opuszcza nigdy występu wielkich pianistów, a do tych należy Eugen d'Albert, którego nazw sko stawiane jak przez znakomitą większość opinii muzycznej jako wzór bezkonkurencyjny intelektu odtwórczego. Nazwisko to otoczone jest taką aureolą, iż sugestijonnie zastępy słuchaczy, osłabiając z góry ich wrażliwość krytyczną, eo-

pozwała im zresztą na otrzymywanie pełniejszej sumy wrażeń. Gra d'Alberta jest oczywiście doskonała nie tylko w doprowadzonej do bajejnych niemal wyników pianistycznej stronie interpretacji, ale i pod względem pojęcia oraz wydłużenia myśli autorów, zwłaszcza mistrzów z doby klasycyzmu. W indywidualności wybitnego artysty górnje jednak już tylko rozważa nad uczuciem. Jak w Beethovenie odczuwalny nży powiew chłodu, tak i w utworach Chopina refleksja wirtuoza krapowała poetyczną fantazję, a w „Karnawale“ Schumanna wszystkie epizodyczne obrazy przechodziły z tak zawrotną szybkością, że mimowoli wraz z wirtuozem odczuwalimy jakiś niepokój, lecz nie ton wielkiego romantyka, który w niespokojnym umyśle swym czerpał coraz to nowy błysk idei do swych poetycznych obrazów „Karnawału“. Świetna gra pianisty ukazała się jednak w całej pełni w „Improwizacji“ Szuberta, w wiazance impresjonistycznych pasteli Debussyego i nadprogramowej „Ecosaise“ Beethovena.

F. Hall.

Alkohol potaniał.

Wyznawców Bachusa zadowolili niezawodnie wiadomość oczywiście o ile o tem jeszcze nie wiedzą że „nektar żywota“ potaniał. A mianowicie okowita staniała o 300 mk. na litrze. Odpowiednio do niższej ceny na okowitę fabrykanct wytworów wódeczanych i destylatorzy kalkulują też ceny wszelkich innych napojów alkoholowych i to w ten sposób, że obliczają 4 marki za procent czystego alkoholu. Według tejże kalkulacji staniał koniak 40 proc o 160 mk, liktery o mniej więcej 150, tak zwana czysta o 140 mk. na litrze. Mimo to kupy detalicznej i restauratorzy nie reagują zbyt na tę niżkę i z zamówieniami i trzymają się w rezerwie, licząc widocznie na to, że wócki potanieją jeszcze więcej.

LE ARZ-DENTYSTA

TADEUSZ BABAD

Łódź, Nawrot 1A.

Przyjmuje od godz. 10-1 i od 3-5.

Czytajcie

„Kurier Wieczorny”

Centralny Związek Rzemieślników Zydów m. Łodzi i okolic.

Sala Filharmonji--Dzielnia 18. We wtorek dnia 10-go stycznia 1922 roku o godz. 8-ej wiecz. odbędzie się Sala Filharmonji--Dzielnia 18.

Uroczystość X^{-cio} lecia istnienia Związku

z łaskawym współdziałaniem: Posłów na Sejm p. p. **D-ra Thona, Farbsztajna, D-ra Rosenblata i Rasnera** oraz **D-ra Gottlieba i inż. Kernerera**, jakoteż **reprezentantów Związków Rzemieślniczych Rep. Polskiej**.
SZCZEGÓŁY w PROGRAMACH: Od godz. 12-ej w nocy **WIELKI RAUT** dla członków i zaproszonych gości w lokalu własnym, Południowa 4.

„Węgiel Polski”

Spółka z ogr. odp.

w Łodzi, ul. Kilińskiego 60, tel. 173

— POLECA: —

drzewo opałowe

w ładunkach wagonowych i detalicznie ze skład. 198-3

OGŁOSZENIE.

Szefostwo Intendencji D. O. K. № 4 w Łodzi ogłasza konkurs ofertowy na roboty asezancyjne i kominiarskie w garnizonach: Łódź, Skierniewice, Łowicz, Kutno, Łęczyca, Tomaszów Rawski, Częstochowa i Piotrków.

Warunki umowy są do przejrzania w Kierownictwach Rejonowych Intendencji Częstochowa i Skierniewice oraz w Szefostwie Intendencji D. O. K. № 4 Łódź. Wydz. Kwaterunkowy, Al. Kościuszki Nr. 4.

Oferty należyce ostatecznie należy przesyłać w kopertach zabezpieczonych do Szefostwa Intendencji D. O. K. Nr. IV Łódź, Al. Kościuszki Nr. 4, najpóźniej do dnia 25 stycznia 1922 roku.

Oferty nieostemplowane rozpatrywane nie będą. 61-3

Drzewo i Węgiel

z dostawą do domów po cenach niskich poleca 140-6

Dom Handlowo-Przemysłowy St. Kulągowski i S-ka

w Łodzi, ul. Przejazd 42-44. Telef. 495.

Powszechne Biuro Ogłoszeń

Warszawa, ul. Fredry № 4. Tel. 73-55, 155-59.

PRZYJMUJE OGŁOSZENIA

do wszystkich pism: prowincjonalnych zagranicznych i miejscowych

Na warunkach najdogodniejszych. 215-3

Wytwórnia krawiecka

przy Rob. Stow. Spoż. „ŁODZIANIN” w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 109. Tel. 861.

przyjmuje wszelkie roboty, wchodzące w zakres krawiectwa, począwszy od najskromniejszej odzieży do pracy.

Przy zakładzie istnieje szwalnia, mająca pierwszorzędny dobór sił fachowych.

Wytwórnia przyjmuje również zamówienia na wykonanie większych dostaw: dla wojska, urzędów państwowych, komunalnych i prywatnych.

Wytwórnia przyjmuje wszelką odpowiedzialność za powierzony materiał.

Większe dostawy należy zamawiać w Centrali Rob. Stow. Spoż. „ŁODZIANIN” w Łodzi, przy ul. Piotrkowskiej 109.

Personel Wytwórni składa się z 300 osób. 325-1

Koncesjonowane przez M. S. W. i kaucjonowane

BIURO OGŁOSZEN

Teofil Pietraszek

Warszawa, Marszałkowska № 115.

TELEFON 509-73.

PRZYJMUJE OGŁOSZENIA

DO WSZYSTKICH PISM ŚWIATA

na warunkach najkorzystniejszych.

16912-1

Szkoła Tańca W. Lipińskiego

Piotrkowska 108.

W poniedziałek 9 b. m. rozpoczynają 2 nowe grupy dla początkujących: 1) SCHOTTISH-SHIMMY i 2) ONE STEP, FOX-TROT, BOSTON; w środę—specjalny kurs dla zaawansowanych, obejmujący wszystkie tańce nowoczesne. 22-45

8-klasowe GIMNAZJUM ŻEŃSKIE FILOLOGICZNE z prawami szkół państwowych

L. Sołowiejczyk-Magalifowej w Łodzi, Wschodnia 62.

Bezsimny rozpoczyna się dnia 11 stycznia 1922 r. Podania przyjmuje kancelaria zakładu oodsiennicze od godz. 2 — 4 po poł. 216-1

Handlowiec

branży kolonialnej poszukuje posady tu lub na wyjazd. Oferty składać do admin. „Głosu” pod lit. „G. L.” 112-3

BRYLANTY,

perły, srebro, zegarki i różna biżuterja kupuje: placę najsumienniej. 74-5 Sklep jubil. **A. Kerszkorn**, Cegielniana 37, róg Piotrkowskiej

Młody inżynier,

zaangażowany przez misję amerykańską, poszukuje pokoju przy inteligentnej rodzinie. Oferty sub „Inżynier” do „Głosu”. 250-2

Ogłoszenie.

Potrzebna wirówka z koszem miedziowym o średnicy 1,0—1,25 mtr. Oferty pisemnie prosimy nadesłać do Włdzewskiej Manufaktury Bawelniczej w Łodzi. 301-3

Ważne wobec wysokich kosztów osobistych podróży! West-Trading Co L. T. D. Gdańsk

Langgasse 60/61. Telefon 5815. Sprzedaje oraz pośredniczy w zakupach.

Oddział komisowy ułatwia sumiennie i tanio wszelkie zlecenia za prowizją. Podejmuje interwencje! 17034-1

Zaginął

Pies-Wyżeł

od polowania, białe-bronzone-plamy. Łaskawy znalazca zechce przyprowadzić za wynagrodzeniem. Wągorz Orla 13. 278-2

Dr. med. BRAUN

powrócił. Spec. chorób wenerycznych i moczopłciowych. Południowa 23. Przej. 10-1 i 5-8. Pante od 4-5. 167-2

Kupuję

meble, dywany, maszyny do szycia, futra, garderobę sprzęty domowe placę najwyższą cenę. Wajoman, Dzielnia 10, w sklepie. 806-16

AGENT

zdolny, na miasto, do sprzedaży fartuchów zaraz poszukiwany. Oferty proszę składać pod „Agent 501” do „Głosu”. 228-2

Szybkie i tanie zdjęcia do paszportów

wykonują zakłady fotograficzne „A. B. C.”, ul. Przejazd № 1 i Kilińskiego 135. 158-4

NAGRODY

3000 mk. za odprawienie psa rasy wilczej młody, który zaginął 23 grudnia 21 r. na ul. Orla № 5. Nieprawny właściciel w przeciwnym razie będzie sądowo odpowiedzialnym. 101-4

Londonka udziela lekcji angielskiego. Zostać można od 5-8. Piotrkowska 7, m. 18. 285-2

Zagubione dokumenty.

Gornsztajnówna Dora zgubiła paszport niemiecki, wyd. w Łodzi. 329-3

Dubielak Jan zgubił tymczasowy dowód osobisty wyd. w gm. Paczynie 296-3

Prukter Josef zgubił tymczasowy dowód osobisty, wydany w Łodzi. 313-3

Julda Jakubowicz zgubiła dowód osobisty wyd. przez Komendanta Policji Państw. za № 327-7 23-3

Janka Proportówna zgubiła dowód osobisty wyd. w Zdunskiej Woli. 308-3

Nowakowska Marianna zgubiła dowód osob. wyd. w Tuliszkowie gub. Kaliskiej. 300-3

Warszawski Abram zgubił paszport polski, wyd. w Łodzi. 297-3

Dr. med.

G. Zand-Tenenbaumowa Choroby kobiece i akuszerja Zielona 3. przyjmuje od 4 do 6 w. 17052-15

Dr. F. Skusiewicz ul. Andrzejka 11. Choroby skórne i weneryczne. Godziny przyjęcia: 9-11 r. 5-7 i pół po poł. Pante 5-6 g. 17007-8

Dr. med. Adolf Engel Al. 1-go Maja 8, róg Dągliwej 33. choroby kobiece i akuszerja. Przyjmuje od 8 do 6-ej. 119-13

Dr. Z. Rakowski Specjalista chorób uszu, nosa, gardła i płuc ul. Pomorska (Środnia) 6. przyj. 10-11 i 5-7. 68-6

Choroby skórne i weneryczne **Dr. Lewkowicz** Konstancynowska 12. od 5-11 i od 6-2. Pante od 5-5. 2720-1

Dr. Langbard Zawadzka 10. Choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje od g. 5-8 w. 17045-11

Dr. Ludwik FALK Choroby skórne i weneryczne. przyjmuje od 10-12 i 5-7. **Nawrot № 7.** 176-2

PRENUMERATA: Miesięcznie 3.600.—, kwartalnie 10.800.—. Za ogłoszenie dopłaca się 50.— miesięcznie. Prenumerata przez pocztę miesięcznie 3.750.—, kwartalnie 11.250.—, zagranicą 4.200.— miesięcznie.

OGŁOSZENIA: ZWYCZAJNE: 30 mk. za wiersz wierszowy jednostronny. DROBNE: 15 mk. za wiersz, najmniej 150 mk. Piszemki: 100 mk. za wiersz, najmniej 150 mk. w tekście 150 mk., po tekście 75 mk. wiersz nieparzysty (str. 3 i 5). NIKROLOGI: 45 mk. za wiersz nieparzysty (str. 3 i 5). Zarezerwowane i sędziowe po 1000 po 1000 mk. Ogłoszenia samolubowe obciążone są o 50 procent, zaś firma zagranicą o 100 proc. drożej od miejsca. Wydrukowanie w wydaniach niedzielnych i świątecznych o 25 proc. drożej. Za tarcia, brak opłat i opłat odraz, nie obowiązuje.